

RUSTENBURG

– ET CENTER FOR PLATIN

I forbindelse med studieturen til Sydafrika, besøgte Danske Guldsmede og Ur-magere også platinminerne i og omkring Rustenburg, vest for Johannesburg.

AF HANS ERIK HANSEN. FOTO: ALGLO PLATINUM, RPM CORPORATE OG LINE BECH

RUSTENBURG er en flad slette, hvor platinminer og forarbejdningsanlæg ligger spredt ud over et enormt område med indhegninger og overvågningsanlæg. Adgangen til anlæggene er omfattet af store sikkerhedsforanstaltninger, al fotografering er forbudt, og overalt er der fokus på medarbejdernes sikkerhed for at undgå arbejdsulykker i produktionen.

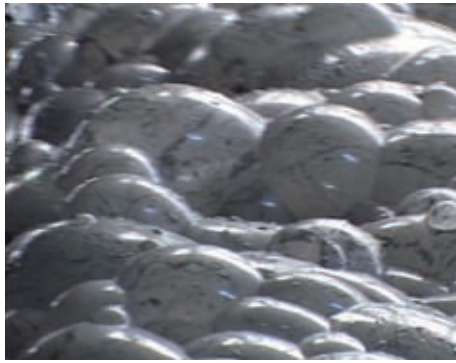
Anglo Platinum, verdens førende producent af platin med en markedsandel på 40 pct., arbejder målrettet på at opnå nul skader og sikkerhed har første-prioritet. Guldgruppens besøg hos Anglo Platinum var da også fra starten præget af store sikkerhedsforanstaltninger. Der var på forhånd afgivet bestilling på besøgstøj, sikkerhedstøvler og hjelme, som alle gæsterne fik på efter forudgående 'check-in' gennem en række sikkerhedsluser og obligatorisk video om sikkerhedsforanstaltninger på virksomheden.

Rundvisningen blev indledt i et separat anlæg for modtagelse og behandling af råmateriale fra minerne. Malmen, der består af en række metaller, blandt andet nikkel og kobber, kommer ind til anlægget på endeløse transportbånd, hvorefter malmen bliver afvasket og knust til pulver i enorme tromler, som kører i døgndrift i det næsten fuldautomatiske anlæg. Der er omkring 150 ansatte, svarende til ca. 50 ansatte på hvert skift.

Næste anlæg rummede de enorme smelteovne, hvor den knuste malm omdannes til glødende, flydende masse og ender i kæmpe kar, hvor malmen stivner i de ti tons tunge halvkugler inden den bringes videre til raffinering. Inden adgang til dette anlæg måtte gæsterne igen ikklædes nyt sikkerhedstøj og overvære endnu en sikkerhedsvideo.

Langt hovedparten af malmen består af nikkel, kobber, jern og andre metaller som biprodukter til udvindingen af platin og platinmetallerne palladium, rhodium, ruthenium, iridium og osmium.

Anglo Platinum har også mærket virkningerne af den globale finanskrisen, hvor især leverancer af palladium til bilindustrien har været påvirket af den lavere vækst i bilproduktionen især i USA. Ud over bilindustrien indgår platinmetaller i blandt andet elektronikindustrien, benyttes til glasfremstilling, olieraffinering og i medicinalindustrien. Men trods den internationale økonomiske krise faldt bruttoefterspørgsel på platin til smykker kun marginalt i 2008. Nedgangen i efterspørgsel fra Nordamerika og EU blev opvejet af øget efterspørgsel fra andre regioner, blandt andet Japan og Kina, hvor den voksende kinesiske middelklasse forventes at øge forbruget af luksusvarer herunder platinsmykker.

FAKTABOKS:

Anglo Platnums anlæg for minedrift, smeltning og raffinering er beliggende i den nordvestlige del af Sydafrika området ved Limpopo floden, hvor de vigtigste er minerne Mogalakwena, Twickenham og Lebowa Platinum. Der er flere årsager til, at en ring udført i platin er mere kostbar end en ring af guld:

- Platin findes kun få steder, hvilket medfører, at prisen på platin er betragteligt højere end på guld.
- Smykker udført i platin indeholder sædvanligvis 95 pct. rent platin, hvorimod et smykke i 18 karat guld indeholder 75 pct. rent guld.
- Platin har højere vægtfylde end guld. Et platinsmykke vejer over en tredjedel mere end det samme smykke udført i 18 karat guld.
- Platin er et meget hårdt materiale og derfor vanskeligt at arbejde i. At skabe et platinsmykke kræver derfor også et særligt højt fagligt niveau.
- Alle ædle metaller kan ridses, og det kan platin også. Men når et platinsmykke ridses, forsvinder intet metal – det ”omplaceres” blot, og smykkets vægt forbliver den samme. Over tid vil platinet få en naturlig patina, som mange finder lige så attraktiv som den polerede overflade.
- Platin har været brugt til dekorative formål både af egypterne og af inkaerne i Sydamerika. Platin blev i 1920'erne benyttet i meget smukke art deco-smykker.

Hanløve fra Pilanesberg